

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Інститут просторового планування та перспективних технологій

Кафедра економіки і маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова НМК спеціальностей галузі знань
12 «Інформаційні технології»

_____ доц., к.т.н. Лагун А.Е.

Протокол від «29» серпня 2024 року
№ 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБЗ 1. «Глобальні проблеми сучасності»

другий (магістерський) рівень вищої освіти

вид дисципліни за вибором

мова викладання українська

освітня(ні) програма «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг»

спеціальність 122 «Комп'ютерні науки»

галузь знань 12 «Інформаційні технології»

Робоча програма з навчальної дисципліни «Глобальні проблеми сучасності» для здобувачів освіти за освітньою програмою «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг».

Розробники:

Доцент кафедри ЕКМ, к.і.н., доцент _____ Леонід ЦУБОВ

Гарант освітньої програми _____ Андрій ЛАГУН

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки і маркетингу

Протокол від «28» серпня 2024 року №1

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	3/90	-
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	30	-
• лекційні заняття, год.	15	-
• семінарські заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	15	-
• лабораторні заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	60	-
• контрольні роботи, к-сть/год.	-	-
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	-	-
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	60	-
залік	2 сем.	-

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі – 33 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

В процесі її вивчення студенти повинні засвоїти інформацію про глобальні виклики, що стоять перед людством усвідомити нерозривний зв'язок цих проблем з життям кожного з нас. Дати студентам інформацію про підходи до аналізу глобальних проблем сучасності та можливі способи їх розв'язання, навчити використовувати для цього відповідні наукові методології.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним зрозуміти сучасні виклики сьогодення; аналізуючи інформацію про демографічну, екологічну, терористичну та інші загрози, завдяки, порівняльному, діалектичному методам оцінити вплив людської діяльності на планету. Прагнути виробити аналітичні навички у студентів оцінювати результати і наслідки власної підприємницької діяльності у майбутньому.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти компетентностей:

загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК05. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові компетентності:

- СК02. Здатність формалізувати предметну область певного проєкту у вигляді відповідної інформаційної моделі.
- СК04. Здатність збирати і аналізувати дані (включно з великими), для забезпечення якості прийняття проєктних рішень.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

знати:

- методи, способи і технології збору інформації з різних джерел, контент-аналізу документів, аналізу та обробки даних;
- способи і методи навчання, методи самоосвіти, основи наукової та дослідницької діяльності, методи пошуку, збору, аналізу й обробки інформації

вміти:

- адаптуватися до нових умов;
- приймати самостійні рішення у критичних умовах;
- презентувати результати роботи;
- прогнозувати тенденції суспільного, науково-технічного та цивілізаційного розвитку та будувати власну стратегію коекзистенції у відповідності з ними

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання:**

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПР4. Управляти робочими процесами	Лекції, семінарські, практичні заняття:	Поточний контроль: - Тестування;

<p>у сфері інформаційних технологій, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.</p>	<p>репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод;</p>	<p>- Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль: ☐ Тестування; ☐ Письмове опитування.</p>
<p>ПР5. Оцінювати результати діяльності команд та колективів у сфері інформаційних технологій, забезпечувати ефективність їх діяльності.</p>	<p>Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод</p>	<p>Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль:☐ Тестування; ☐ Письмове опитування</p>
<p>ПР16. Виконувати дослідження у сфері комп'ютерних наук.</p>	<p>Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод</p>	<p>Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль:☐ Тестування; ☐ Письмове опитування</p>
<p>ПР18. Збирати, формалізувати, систематизувати і аналізувати потреби та вимоги до інформаційної або комп'ютерної системи, що розробляється, експлуатується чи супроводжується</p>	<p>Лекції, семінарські, практичні заняття: репродуктивний метод , метод евристичний, метод проблемного викладу, метод дедукції; метод індукції, Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод</p>	<p>Поточний контроль: - Тестування; - Усне фронтальне опитування; - Виступи на семінарі; Заліковий контроль:☐ Тестування; ☐ Письмове опитування</p>

2.4. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни

3. Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Глобальні проблеми сучасності» складається з шести тем. Дисципліна формує комплексні знання студентів про сутнісні основи глобальних проблем сучасності; конструктивні і деструктивні складові розвитку суспільства, аналізується коло проблем пов'язаних з глобальними політичними, економічними, екологічними та соціокультурними викликами сьогодення, а також їх можливі наслідки та вплив на розвиток людської цивілізації

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

	Найменування розділів, тем	Кількість годин
		ДФН
1	Тема 1 Предмет, структура і місце дисципліни «Глобальні проблеми сучасності» у системі наукового знання Предмет і структура курсу «Глобальні проблеми сучасності». Сучасні цивілізаційні виклики. Основна проблематика і структура викладу курсу Значення курсу для аналізу сучасних викликів людській цивілізації	2
2	Тема 2. Глобалізація сучасної політики. Міжнародний тероризм. Відмінності політичних систем і глобалізація політичних інтересів у сучасному світі. Війни як метод і аргумент політики. Тероризм: міжнародний, внутрішньодержавний, кримінальний	2
3	Тема 3. Глобальні економічні проблеми. Поняття та суть терміну «глобалізація» світової економіки.	2

	<p>Концепції економічної глобалізації: "сталого розвитку"; "універсального еволюціонізму" В.Вернацького; "мітозу біосфер"; світ системного аналізу"; "контрольованого глобального розвитку"; концепція "межі зростання". Проблема меж економічного зростання. Політика «Римського клубу». Деструктивні зміни у світовій економічній системі. Виснаження ресурсів: Природні ресурси (земля, вода, ліси, повітря) Енергетичні ресури Біологічні ресурси</p>	
4	<p>Тема 4. Екологічні проблеми сучасного світу . Причини і фактори виникнення глобальних екологічних проблем світу. Основні екологічні проблеми світу: - потепління клімату; - винищення лісів Забруднення навколишнього середовища: атмосфери, ґрунту, води Світового океану, продуктів харчування. Стихійні лиха: тайфуни, цунамі, урагани, землетруси, повені, посухи Порушення у навколишньому середовищі, пов'язані з освоєнням космосу і Світового океану..Напрямки вирішення основних екологічних проблем світу. Участь України в охороні довкілля</p>	2
5	<p>Тема 5. Глобальні проблеми сучасних суспільств. Загальна характеристика сучасного соціуму. Відкриті і закриті суспільства. Громадянське суспільство та ін. Основні проблеми сучасних суспільств:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бідність та боротьба з нею; - глобальна проблема голоду у постмодерному техногенному суспільстві; - продовольча проблема; - демографічна криза. - проблеми охорони здоров'я населення планети. 	4
6	<p>Тема 6. Духовність чи деградація сучасної цивілізації Духовна криза людського суспільства як основна причина глобальних проблем сучасності. Проблема місця особистості у системі процесів глобалізації та інтеграції у світі. Система відносин та взаємозв'язків у структурі « Людина – суспільство – світ». Духовна криза і світ. Релігійні, етнічні, культурні, мистецькі проблеми. Геополітичне місце української культури у світі. Проблеми та перспективи розвитку</p>	3
	Усього	15

4.2. Практичні (семінарські, лабораторні) заняття

Зміст (теми) занять	К-ть год.
	ДФН
1. Предмет, структура і місце дисципліни «Глобальні проблеми сучасності» у системі наукового знання	2
2. Глобалізація сучасної політики. Міжнародний тероризм	2
3. Глобальні економічні проблеми.	2
4. Глобальні екологічні проблеми	2
5. Глобальні проблеми сучасних суспільств (бідність, голод)	2
6. Глобальні проблеми сучасних суспільств (демографічна криза, охорона здоров'я)	2
7. Духовність чи деградація сучасної цивілізації	2
8. Духовна криза людського суспільства як основна причина глобальних проблем сучасності.	1
Усього годин	15

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин
		ДФН
1	Виконання контрольних (індивідуальних) робіт	16
2	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	44
	Усього годин	60

5.Опис методів оцінювання результатів навчання

Методи контролю знань та умінь здобувача при вивченні дисципліни включають:

1. Поточний контроль роботи здобувача:

- Тестове опитування;
- Усне та письмове опитування на практичних заняттях;

2. Підсумковий контроль: Складання заліку (письмової та усної компоненти)

Письмова компонента:

- Завдання 1-го рівня – тести;

- Завдання 2-го рівня – розкрити зміст поняття, дати визначення;
- Завдання 3-го рівня – дати відповідь на теоретичне питання.

Усна компонента:

Розкриття суті понять

Робота в умовах дистанційного навчання

- ✓ Дистанційне навчання може передбачатися як для окремих видів навчальної роботи, наприклад, лекції, та/або практичні, та/чи лабораторні заняття, так і у зв'язку з карантинними заходами.
- ✓ Дистанційна робота проводиться на платформах MS Teams.
- ✓ При дистанційній роботі (у тому числі в умовах карантину) передбачається співбесіда з студентами під час проведення відеоконференцій на лекційних та практичних заняттях.
- ✓ Письмові роботи пересилаються до ВНС, або на електронну пошту викладача в домені @lrpu.ua.

6. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Поточний контроль(ПК)		Заліковий контроль		Разом за дисципліну
Форми поточного контролю	Макс балів (ПК)	Письмова компонента	Усна компонента	
Тестування за темами 8*2 бали = 16 балів	16	60	-	40+60=100
Доповіді на семінарських заняттях, усне опитування 8*3 бали=24	24			
Разом за ПК	40	60		100

Порядок та критерії виставлення балів та оцінок:

В процесі навчання здобувач повинен продемонструвати активну навчальну діяльність протягом семестру і за результатами **поточного контролю** набрати **від 26 до 40 балів**.

До **обов'язкових видів робіт** поточного контролю входять:

1. **Тестування** у ВНС з 8 тем навчальної дисципліни, які оцінюються максимум в 16 балів:

$$8 \cdot 2 = 16 \text{ балів};$$

Крім того здобувач може отримати бали за активність на заняттях (Усне, фронтальне опитування), доповіді на семінарських заняттях максимально 1-4 бали.

Окремо додатковими балами (від 5 до 20 балів) заохочується здобувач до науково-пошукової роботи – участь в конкурсах науково-пошукових робіт, публікації наукових тез і статей.

Підсумковий контроль:

За залікову роботу здобувач може отримати максимум **60 балів**.

Залікова робота складається з письмової компоненти. Письмова компонента - тестові завдання, що оцінюються за окремою шкалою:

Рівень 1 – тести 10 тестів*2 бал = 20 балів;

Рівень 2 – Дати визначення та розкрити суть та зміст явища 4 завдання*5 балів =20 балів;

Рівень 3 – Відповісти на теоретичні питання по курсу 2 завдання по 10 балів = 20 балів.

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни;
2. Конспект лекцій та їх презентацій з дисципліни;
3. Тестові завдання за кожною темою;
4. Питання дисципліни;
5. Плани семінарських занять з курсу «Глобальні проблеми сучасності» для студентів денної форми навчання освітнього ступеня «магістр», Львів. Видав. Відділ НН ІППТ, 2020.

8. Рекомендована література

8.1. Базова література

1. Аратюнов В.Х. Філософія глобальних проблем сучасності. Навч. методичний посібник. –К., 2003.
2. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму: Монографія. – К.: КНЕУ, 2003. – С.234– 341.
3. Власов В.І. Тенденції та проблеми глобальних процесів у світовій продовольчій сфері // Економіка України. -2006, № 3, -С. 75-80.
4. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г.Білорус, Д.Г.Лук'яненко та ін.; керівник авт. кол. і наук. ред. О.Г.Білорус. – К.: КНЕУ, 2001. С. 584–607.
5. Коротіч Г.Ф. Філософія глобальних проблем сучасності. Навч. Посібник.: Мін освіти і науки України, ДВНЗ. – Маріуполь, ПДТУ, 2011. -101 с.
6. Книш Мирослава Глобальні проблеми людства : навч. посібник / Мирослава Книш, Любов Котик. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. — 330 с.

7. Кремень В., Ткаченко В. Україна: ідентичність в добу глобалізації, - К.: Знання, 2013.
8. Лукашевич В.М. Глобалістика. Навч. посібник. –Львів.:Новий світ, 2005.
9. Лібанова Е.М. Людський розвиток в Україні: можливості та напрями СОЦІАЛЬНИХ інвестицій: монографія / За ред. Е.М. Лібанової. - К .: НАН України, 2006. - 356 с
10. Ляшенко Д.О. Глобальні проблеми сучасності та їх можливий прояв в Україні. //Український географічний журнал. -2002, № 3. – С.63-68
11. Мельник Л.Г. Основи стійкого розвитку: Навчальний посібник для післядипломної освіти. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. - 383 с
12. Сусіма Є.М., Шепелєв М.А. Глобалістика. Підручник, -К., «Вища школа» 2010.
- 13.Титар В.О. Глобалізація та українські культурні ідентичності// Вісник Харк. Ун-ту ім. В. Каразіна, Випуск Теорія культури і філософія науки. - Х., 2013, № 1029Ю –С.252-257.
14. Фідра Н. Глобальні проблеми людства та ідея сталого розвитку суспільства // Краєзнавство. Географія, Туризм. -2005, № 35. – С. 17-21.

Допоміжна

1. Гіденс Е. Нестримний світ. Як глобалізація перетворює наше життя// Ентоні Гіденс; пер з англ. Н.Поліщук.-К: Альтерпрес, 2004.
2. Демографічні показники країн світу,2000р. //Географія ПС.-2001.-№33.-ст.11
3. Доценко Ю.М., Мішогло Г.О. [Економічна](#) і соціальна географія світу. - Київ, 2000.
4. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних ДОСЛІДЖЕНЬ: Монографія/Т.В. Кальченко. - К .: КНЕУ, 2006. - 248 с.
5. Кувалдін В.Б. Глобальний світ: економіка, політика, міжнародні відносини//Світовий банк. Доповідь про світовий розвиток. - 2010. - № 2. - С. 27.
6. Лук яненко Д.Г. Економічна інтеграція и глобальні проблеми сучасності: навч. сел./Д.Г. Лук яненко. - К.: КНЕУ.- 2005. - 203 с.
7. Лібанова Е. Подолання бідності: погляд науковця / Е. Лібанова // Україна: аспекти праці. - 2009. - № 7. - С. 28-32.
8. Лібанова Е.М. Людський розвиток в Україні: можливості та напрями СОЦІАЛЬНИХ інвестицій: монографія / За ред. Е.М. Лібанової. - К.: НАН України, 2006. - 356 с.
9. Доповідь про розвиток людського потенціалу//Питання економіки. - 2010. - №10.- С. 195-198.
10. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних ДОСЛІДЖЕНЬ: Монографія/Т.В. Кальченко. - К .: КНЕУ, 2006. - 248 с.

11. Кувалдін В.Б. Глобальний світ: економіка, політика, міжнародні відносини//Світовий банк. Доповідь про світовий розвиток. - 2010. - № 2. - С. 27
12. Крючков Г. Демографічна криза в Україні: причини і наслідки: Із співдоповіді голови Ком. Верховної Ради України з питань нац. безпеки і оборони на парлам. слуханнях 21 трав. 2003 р. // Голос України. - 2003. - 3 черв. - С. 8.
13. Максаковский В.П. Демографічна криза у сучасному світі. //Географія ПС.-2001.-№23.-ст.13-14.
14. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підручник для магістрантів з міжнародної економіки і державної служби. – Тернопіль, Економічна думка, 2002. – 504с.

9. Інформаційні ресурси

1. Кіотський протокол [Електронний ресурс]. – Режим доступу. http://zik.ua/tag/kiotskyy_protokol
2. Загально планетарний саміт в Ріо де-Женейро [Електронний ресурс]. – Режим доступу) <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/>
3. «Ризики світової продовольчої кризи та виклики для України». Аналітична записка // <http://www.niss.gov.ua/articles/401/>

10. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017р., протокол №35).

Студент, який вчасно (до початку екзаменаційної сесії) не виконав усі 3 обов'язкові види робіт або не набрав 26 балів з поточного контролю, не допускається до екзамену.

11. УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з інвалідністю на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу студентів з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти.

Звертатися за адресою:

вул. Карпінського, 2/4, I-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.			
2.			
3.			